

Ine Eriksen Søreide, leder
Utenriks- og forsvarskomiteen
Stortinget

Oslo 23.04.25

*Departementets svar på anmodning om uttalelse til dokument 8:146 S (2024-2025)
representantforslag frå stortingsrepresentantane Guri Melby, Sveinung Rotevatn, Grunde
Almeland og Ola Elvestuen om å suspendere norsk bistand til Rwanda som følgje av deira
rolle i konflikten i Den demokratiske republikken Kongo.*

Regjeringa er djupt bekymra over opptrappinga i konflikten i Aust-Kongo og lidningane som sivilbefolkninga blir utsett for som følgje av kamphandlingane. Vi er òg bekymra for at konflikten skal eskalera ytterlegare til ein regional konflikt. Det pågår viktig arbeid i regionen for å få partene tilbake til forhandlingsbordet. Både East African Community (EAC), Southern African Development Community (SADC) og Den afrikanske unionen er involvert i dette arbeidet. Noreg støttar opp om dei afrikanske fredsprosessane.

Det er eit hovudanliggande for regjeringa å forsvare folkeretten same kven som bryt han. Derfor har Noreg vore tydeleg i fordøminga si av M23s offensivar og Rwandas støtte til M23. Vi har understreka at DR Kongos suverenitet og territoriale integritet må respekterast, og at rwandiske soldatar på kongolesisk jord er eit brot på FN-pakta. Vi bruker dei arenaene vi har, både internasjonalt og i bilaterale møte med Rwanda, for å fremja denne bodskapen. Noreg har slutta seg til listeføringar i EUs restriktive tiltak mot personar og entitetar som bidreg til konflikten i DR Kongo. Listeføringane omfattar m.a. sentrale medlemmer av M23 og Rwanda Defence Force.

Frys av bistandssamarbeidet er noko som vi, til liks med andre likesinna land, vurderer fortløpande. Så langt har Storbritannia, Tyskland og Canada vedteke å frysa delar av bistanden sin.

For Noregs vedkommande er bistandssamarbeidet med Rwanda svært avgrensa. Det vart i 2024 utbetalt 21,3 millionar kroner i øymerkt hjelp til Rwanda. Mesteparten av denne støtta gjekk til helse, utdanning og styrket regeltetterleving på skattefeltet. For 2025 er det planlagt innsats for 24,6 millionar kroner, til institusjonssamarbeid innanfor helse, utdanning og skattesamarbeid, samt til innsats for å styrkja kvinners stilling. Støtta blir kanalisert gjennom følgjande norske aktørar: Universiteta i Agder og Bergen, NLA-Høgskulen, Skatteetaten, Norsk Sykepleierforbund og CARE.

Ein vesentleg del av den begrensa norske bistanden går til helse og utdanning, og ein suspensjon av bistanden vil difor ikkje råke dei ein ønskjer å treffe med eit slikt tiltak. I staden må ein forvente at ein bistandssuspensjon vil kunne gå utover vanskelegstilte enkeltmenneske som ikkje ber ansvar for rwandiske folkerettsbrot i Aust-Kongo. Den grunnleggjande haldninga til regjeringa er at vi ønskjer å halda dialog og kontakt gåande, sjølv når valdelege

konflikter oppstår. Omfanget av vår bistand er heller ikkje av ein slik art at ein kan forvente at ein eventuell suspensjon vil ha vesentleg innverknad på politikkkutforminga i Kigali. For at ein norsk bistandssuspensjon best skal kunne bidra til ønskt effekt, vil det truleg vere hensiktsmessig om suspensjonen inngår i ein meir koordinert og heilskapleg respons frå det internasjonale samfunnet. Spørsmålet om bistandssuspensjon er likevel noko regjeringa vurderer fortløpande, og regjeringa vil modifisere tilnærminga dersom ei heilskapsvurdering tilseier at ein suspensjon er betre eigna til å bidra til oppnåing av norske målsetjingar enn ei vidareføring av bistandssamarbeidet.

Bakgrunn - andre lands reduksjon i bistand til Rwanda

- I påvente av betydelig forbedring («significant progress») i situasjonen i Øst-Kongo, besluttet **UK** 25. februar i år, som et av flere tiltak, å suspendere direkte bilateral bistand til den rwandiske regjeringen, med unntak av bistand til de fattigste og mest utsatte.
- **Canadas** regjering kunngjorde 3. mars at kanadisk støtte til næringsutviklingsaktiviteter i privat sektor, herunder handelsdelegasjoner, suspenderes. Canada har også suspendert nye stat-til-stat forretningsaktiviteter med Rwanda.
- **Tyskland** kunngjorde 4. mars at regjeringen setter nye økonomiske forpliktelser på vent og gjennomgår det bilaterale utviklingssamarbeidet med Rwanda.
- Det kan også nevnes at den rwandiske regjeringen 18. februar suspenderte bistandssamarbeidet med **Belgia**. Dette skjedde før Belgia fikk høve til å redusere sin støtte til Rwanda.

Med vennlig hilsen,

Åsmund Aukrust